

Raadsmededeling - Openbaar

Nummer : 168-2019
Datum : 29 november 2019
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : W. Knipscheer en W. van Dijk
Portefeuillehouder : A.B. Stapelkamp
Onderwerp : Beantwoording schriftelijke vragen CDA en CU over toekomstvisie VNOG.

Aanleiding:

In week 43 en 50 hebben respectievelijk ChristenUnie en CDA afdeling Aalten-Dinxperlo schriftelijke vragen gesteld over de toekomstvisie van de VNOG. Door middel van deze raadsmededeling worden deze vragen beantwoord.

Inhoud Mededeling:

Vragen van de ChristenUnie:

1. In hoeverre zijn de risico's van nu vergelijkbaar of verschillend ten opzichte van eerder (toen het model van risicogestuurde slagkracht is toegepast)?
2. Hoe verhoudt het model van risicogestuurde slagkracht, inclusief de destijds genomen besluiten in het kader van het dekkingsplan/materieelspreidingsplan, tot de nieuwe toekomstvisie van de VNOG en het bestuurlijk uitgangspunt dat de VNOG een compacte en slagvaardige brandweerorganisatie moet worden?

Antwoord:

De basis voor het dekkingsplan was destijds Risico gestuurde Slagkracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van een methode die met de toenmalige kennis en beschikbare informatie als meest effectief en betrouwbaar werd geacht. De externe commissie die, nu is ingeschakeld voor een onafhankelijke en professioneel advies, heeft aangegeven dat het theoretische slagkrachtmodel van de VNOG een handig hulpmiddel kan zijn voor risicoanalyse, bewustwording, vakbekwaamheid en planvorming. Voor de verdeling van het materieel is het model te complex. Bovendien zijn de uitgangspunten van het model niet altijd juist en consistent toegepast. Ook is een aantal uitgangspunten gedateerd. Het Veiligheidsberaad heeft inmiddels een uniforme landelijke systematiek¹ ontwikkeld voor gebiedsgerichte opkomsttijden. Deze is nog niet verwerkt in het slagkrachtmodel van de VNOG.

De commissie adviseert daarom voor de dekking en spreiding een eenvoudiger model te gebruiken, gebaseerd op data van werkelijke inzetten, zodat bestuurlijke keuzes uitlegbaar zijn en het aansluit bij de beleving van het brandweerpersoneel. De commissie adviseert ook een meer gebiedsgerichte benadering op basis van prestatie (hoe snel zijn we waar) in plaats van 'waar zijn we te laat' en knelpunten meer te wegen op basis van werkelijke inzetfrequenties.

De commissie adviseert de brandweezorg als een collectieve opgave voor de VNOG te zien waarbij de 56 posten de basis vormen. Elke post heeft volgens de commissie een functie op vier niveaus: basisdekking, opschaling, restdekking en/of aflossing en een maatschappelijke functie. Met een netwerk van 56 brandweerposten is er voldoende back-up mochten zich meerdere incidenten tegelijk voordoen. Bovendien kan een tijdelijke (beperkte) terugval in (opkomst)prestatie bestuurlijk worden geaccepteerd, aldus de commissie. Voor wat betreft bijstand en opschaling wordt landelijk de norm van 50% restdekking in de eigen regio geaccepteerd. Met 56 tankautospuiten is dat volgens de commissie geen probleem.

Vragen van het CDA-afdeling Aalten-Dinxperlo

Vraag:

Uit onze berekening blijkt de 15 minuten grens voor 2 x TAS ter plaatse niet haalbaar te zijn, hoe denkt u dit op te lossen?

Antwoord:

De wet eist dat de eerste tankautospuit binnen een gestelde normtijd aanwezig is. Die norm is afhankelijk van het soort gebouw. Voor 2^e en volgende tankautosputen zijn geen normtijden vastgesteld. Met name in de Achterhoek zal de 2^e tankautospuit niet binnen 15 minuten aanwezig zijn. Daar staat tegenover dat in het gebied van de vrijwel de gehele VNOG binnen 20 minuten vier tankautosputen aanwezig kunnen zijn.

Uit de toekomstvisie notitie VNOG dd. 11 oktober 2019

Inleiding: Punt 32, wordt gesteld – met behoud van paraatheid-

Vraag:

Hoe wordt dit geborgd, met name in de vakantietijd?

Antwoord:

In de nieuwe situatie hoeven minder voertuigen bezet te worden. Het aantal vrijwilligers wordt teruggebracht via natuurlijk verloop. Het omgaan met bezetting in de vakantietijd wordt niet anders dan nu.

Inleiding: Punt 39 budget van 377.000 voor verbetering reguliere oefenavonden.

Deze ondersteuning is jaren geleden al toegezegd, nooit tot wasdom gekomen.

Vraag:

Wat gaat VNOG voor dit geld de korpsen aanbieden, materiaal, locaties, uitzetters, oefenleiders, beoordeelaars?

Antwoord:

Bij de start van de nieuwe organisatie op 1 januari 2017 is het principe uit "Posten zijn de basis" gehanteerd. Naast dat de dienstverlening aan de posten hierbij centraal staat, is het ook zo dat wat binnen de posten kan worden georganiseerd ook daar moet worden georganiseerd. De uitwerking hiervan was als volgt:

Het oefenprogramma bestaat uit Routinematige oefeningen en Urgente oefeningen. Urgente oefeningen komen erg weinig voor. De routinematige oefeningen zijn onderdeel van een oefenprogramma en bestaat uit R1 en R2 oefeningen. R1 oefeningen worden georganiseerd en ondersteund vanuit Vakbekwaamheid. De R2 oefeningen worden georganiseerd en ondersteund vanuit de post zelf. Hierbij kan de post ook een beroep doen op een instructeur vanuit vakbekwaamheid (beroeps of vrijwillig).

Wat we zien is dat de capaciteit van de posten om zelf de R2 oefeningen te organiseren te beperkt is. Bovendien kent Vakbekwaamheid ook een probleem met de eigen capaciteit als gevolg van een tekort aan instructeurs voor de R1 oefeningen.

Met het extra budget willen we niet alleen de instructeurs-capaciteit ten aanzien van de ondersteuning op de post verhogen, maar ook de administratieve last die het organiseren, plannen en afwickelen van de oefeningen voor de post met zich meebrengt verlagen. Dit willen we doen door dit bij de centrale organisatie neer te leggen. Sowieso zal in de nieuwe organisatie vakbekwaamheid dichter op de post worden georganiseerd door in kleinere gebieden met een vaste ploeg van aanspreekpunten te werken, waardoor sneller kan worden ingespeeld op knelpunten binnen de post op het gebied van vakbekwaamheid.

Inleiding: Punt 39 Incidentele veranderkosten € 30.000

Vraag:

Welke kosten worden hiermee bedoeld c.q. gemaakt?

Antwoord:

De veranderkosten betreffen de kosten van het opleiden van extra instructeurs.

Inleiding: Punt 45 Kazernering op 2 kazernes

Flinke meerkosten door kazernering en inhuur.

Aalten draagt bij aan deze hoge kosten gemaakt door enkele gemeenten.

Over het algemeen geldt; stal daar de voertuigen waar de mensen wonen en werken.

Vraag:

Kan onderzocht worden of het opsplitsen van een grote kazerne naar bijvoorbeeld 2 eenvoudige en doelmatige uitrukposten een significante besparing gaat opleveren dus ook (in)direct voor Aalten?

Antwoord:

De brandweer is georganiseerd op regionale schaal waarbij alle deelnemende gemeente bijdragen naar rato van hun uitkering uit het gemeentefonds. Regionalisering betekent ook dat een tankautospuiter van de post Aalten ingezet kan worden bij brand in een buurgemeente en dat een hoogwerker en tankautosputters uit andere gemeenten bij een inzet in Aalten ingezet kunnen worden. Een onderzoek naar het splitsen van huidige kazernes wordt op dit moment niet overwogen.

Inleiding: Punt 47 De insteek van het bestuur is om binnen de VNOG-medewerkers voor dezelfde werkzaamheden gelijk te vergoeden.

Piketvergoeding bevelvoerders.

Er zijn grote verschillen per post en het beroep dat gedaan wordt op het beschikbaar zijn van een bevelvoerder en de hiermee parallel lopende werkdruk.

Aalten heeft op 30 man slechts 2 (uniek binnen gehele VNOG !) bevelvoerders die hoge werkdruk ervaren, even ter vergelijking; Doetinchem 10 bevelvoerders op 48 manschappen en Gorssel 6 op 18 manschappen), die uiteraard de werkdruk geheel anders beleven en ervaren.

Vraag:

Is het wel juist dat de 2 bevelvoerders in Aalten gelijk worden gesteld in beschikbaarheidsvergoeding met bijvoorbeeld de genoemde andere korpsen?

Antwoord:

De situatie in Aalten qua bevelvoerders is door diverse (niet tijdige voorziene) omstandigheden ontstaan. Inmiddels is de werving van nieuwe bevelvoerders voortvarend opgepakt en verwacht wordt dat het probleem op korte termijn is opgelost. Het bestuur van de VNOG is van mening dat de vergoedingen binnen de VNOG gelijk horen te zijn. Aangezien bevelvoerders van de meeste posten in de VNOG geen vergoeding voor paraatheid ontvangen, is het bestuur voornemens deze ongelijkheid recht te trekken.

Inleiding: Op overzicht pagina 7 van de extra besparingsmogelijkheden zien we dus een richting besparing aangegeven op bovenvermelde vergoeding van 220.000 euro, zijnde 100 %. Bij een mogelijke besparing op Regeling Operationele Functionarissen zien we een kans op besparing van 25.000 op een totaal huidige uitgave van 550.000.

Vraag:

Is het rechtvaardig en reëel dat bij de vrijwilligers vergoeding een onderzoek wordt gedaan om te komen naar een bezuiniging van 100 % en bij de Regeling Operationele Functionarissen een onderzoek naar besparing ter grootte van slechts 4.5 %

Antwoord:

De opzet van de crisisorganisaties binnen Nederland en ook binnen deze Veiligheidsregio is gebaseerd op wetgeving en opkomsttijden. Praktisch betekent dit dat er 24/7 crisisteamen kunnen worden geformeerd. Ter plaatse van een incident ontstaat een coördinerend multidisciplinair team voor de directe bestrijding (Copi genoemd), op bovengemeentelijke schaal houdt een team zich bezig met de gevolgen voor de omgeving (ROT genoemd), ook kan een team van hulpverleners opgeroepen worden om de burgemeester te ondersteunen (GBT genoemd) en bij een crisis die meerdere gemeenten overstijgt wordt een bestuurlijk bovengemeentelijk team (RBT genoemd) gevormd. Deze structuur en de invulling daarvan met gekwalificeerde vakmensen, is wettelijk geregeld en wijkt qua kosten niet af van andere Veiligheidsregio's. Daar waar mogelijk (voor ondersteunende functies waar voor wettelijk geen opkomsttijden zijn benoemd) wordt gebruik gemaakt van mensen die zich vrijwillig hiervoor beschikbaar stellen. De regeling is desondanks gescand op niet wettelijke rollen en deze uitkomst is opgenomen in het bestuursvoorstel.

Vraag:

Wat is de reden van het sobere bezuinigingsvoorstel op ROF en bent u bereid om te onderzoeken naar een grotere bezuiniging inspanning op deze uitgave?

Antwoord:

Zie reactie boven. Daarnaast wordt er momenteel onderzocht of in de randvoorwaarden van deze regeling nog besparingen te vinden zijn.

Inleiding: Punt 58 De post niet repressieve werkzaamheden overschrijdt de miljoen in euro, stel de vergoeding op 25 Euro /uur dan spreken we over ruim 41.000 gedeclareerde uren buiten de inzet uren om.

Vraag:

Kunt U aangeven wat de VNOG allemaal verstaat onder niet repressieve werkzaamheden?

Antwoord:

Niet-repressieve werkzaamheden zijn alle werkzaamheden die verband houden met de brandweertaken van de VNOG, maar niet repressief van aard zijn. Dit zijn bijvoorbeeld werkzaamheden van de postcommandanten, instructie van oefeningen, begeleiding bij de fysieke testen en PPMO, oefenbegeleiding en begeleiding bij de jeugdbrandweer. Ook onderhoud aan ademlucht, schouwen/controleren van brandkranen en onderhoudswerkzaamheden op kazernes behoren tot de niet-repressieve werkzaamheden.

Daarnaast worden sinds de invoering van de Regeling Niet Repressieve Werkzaamheden ook uren gedeclareerd voor het opruimen van de post na een oefenavond, het wassen van voertuigen, schoonmaken van kazernes etc. Die uren die hiervoor gedeclareerd worden zijn toegenomen. Er worden nu afspraken gemaakt om deze kosten te beteugelen.

Vraag:

Meer dan 41.000 uur buiten de brand en oefen uren om, is zeer fors, is er voldoende zicht op de juistheid van het declareren van deze uren en omvang?

Antwoord:

Om als brandweer goed te kunnen functioneren vinden op de achtergrond de nodige activiteiten plaats. Enkele voorbeelden: Vrijwilligers moeten onder meer vakbekwaam blijven en fit blijven. Daar zijn instructeurs en PPMO-begeleiders voor nodig. Om een brandweerpost te kunnen runnen, voeren postcommandanten werkzaamheden uit. Om brand te voorkomen, wordt veel voorlichting gegeven. Al deze activiteiten zijn niet altijd zichtbaar, maar zijn wel belangrijk en kosten ook tijd. De medewerkers die de niet-repressieve werkzaamheden uitvoeren, kunnen deze uren declareren. Uiteraard wordt gecontroleerd of de declaraties juist zijn.

Inleiding: In diverse bijeenkomsten en in de pers laat de regionaal commandant D. Kransen regelmatig weten dat er geen heilige huisjes (meer) zijn en er geen maatwerk op een post mogelijk is. Ons bereiken berichten dat brandweer Apeldoorn een type hoogwerker wenst buiten het gebruikelijke standaard type binnen de VNOG gebruikelijk is en hiervoor extra middelen beschikbaar stelt aan de VNOG.

Vraag:

Is deze aanschaf door Gemeente Apeldoorn inderdaad voorzien?

Antwoord:

De voertuigen in de VNOG zijn afgestemd op de risico's van het gebied. De bebouwing en risico's in Apeldoorn zijn anders dan bijvoorbeeld in Zutphen of Winterswijk. Daarom heeft de huidige hoogwerker in Apeldoorn ook andere functionaliteiten dan de andere hoogwerkers van de VNOG. De gemeente Apeldoorn betaalt eenmalig de meerkosten van de extra benodigde functionaliteit van de nieuwe hoogwerker.

Vraag:

Zo ja, is dit een vorm van maatwerk?

Antwoord:

Het bestuur van de VNOG heeft aangegeven dat het dekkings- en spreidingsplan gezamenlijk wordt bepaald. Gezamenlijk wordt besloten welke voertuigen waar komen te staan. Dit betekent dat gemeenten geen extra voertuigen kunnen aanschaffen en op de 'eigen' kazerne plaatsen en inzetten ten behoeve van de eigen inwoners. Afgezien van het feit dat deze voertuigen niet alleen aangeschaft moeten worden, maar ook bemenst en onderhouden moeten worden en het personeel opgeleid en geoefend moet worden, past het zelf aanschaffen van voertuigen niet bij de gezamenlijke verantwoordelijkheid.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

Geen.

50-2019 Schriftelijke vragen aan het college betreffende toekomstvisie

- VNOG dd. 11 okt. 2019

In het rondetafelgesprek van 3 december en de daaropvolgende raadsvergadering op 17 december wordt bovengenoemde visie besproken.

Naar aanleiding van de door ons ontvangen visie op 23 oktober hebben wij een aantal vragen aan het college.

Wij kunnen ons voorstellen dat genoemde specifieke vragen tijdens de RTG niet direct beantwoord kunnen worden en de nodige voorbereiding vragen.

Vandaar dat wij nu reeds onderstaande vragen aan het college willen stellen en beantwoording voor RTG zouden we graag op prijs stellen .

Op pagina 3 van de antwoorden naar aanleiding van de bestuurlijke tweedaagse van de VNOG wordt gesteld dat binnen 15 minuten er minimaal 2 tankautospuiten (TAS) aanwezig kunnen zijn.

Wij hebben dit voor Aalten en Dinxperlo, ingeval van 1 TAS van eigen post en 1 TAS van een buurtpost eens op een rijtje gezet:

Berekening: rijroute berekening TOM TOM, brand in Centrum (Markt Aalten en Markt Dinxperlo) en een opkomsttijd behorend bij gemiddelde van dag- en nacht-uitruktijd van betreffend korps, en de snelheid van een personenauto +/- 5 %, excl. vertraging.

Van Post:	Naar Markt te	Afstand in km	Opkomsttijd	Rijtijd	Aanwezig na ...min.
Varsseveld	Aalten	11	4.8	12.6	17,4
Dinxperlo	Aalten	12	4.8	16.8	21,6
Winterswijk	Aalten	11	5.4	12.6	18,0
Lichtenvoorde	Aalten	10	5.3	13.7	19,0
Bocholt	Aalten	15	2.0	17.8	19.8
Aalten	Dinxperlo	11	5.4	15.7	21.1
Gendringen	Dinxperlo	11	5.5	13.7	19.2
Varsseveld	Dinxperlo	12	4.8	17.9	22.7
Bocholt	Dinxperlo	11	2.0	16.8	18.8

Vraag:

Uit bovenstaande berekening blijkt de 15 minuten grens voor 2 x TAS ter plaatse niet haalbaar te zijn, hoe denkt u dit op te lossen?

Uit de toekomstvisie notitie VNOG dd. 11 oktober 2019

Punt 32, wordt gesteld – met behoud van paraatheid-

Vraag; hoe wordt dit geborgd, met name in de vakantietijd?

Punt 39 budget van 377.000 voor verbetering reguliere oefenavonden.
Deze ondersteuning is jaren geleden al toegezegd, nooit tot wasdom gekomen.

Vraag; wat gaat VNOG voor dit geld de korpsen aanbieden, materiaal, locaties, uitzetters, oefenleiders, beoordeellaars?

Punt 39 Incidentele veranderkosten 30.000

Vraag; welke kosten worden hiermee bedoeld c.q. gemaakt?

Punt 45

Kazernering op 2 kazernes

Flinke meerkosten door kazernering en inhuur.

Aalten draagt bij aan deze hoge kosten gemaakt door enkele gemeenten.

Over het algemeen geldt; stal daar de voertuigen waar de mensen wonen en werken.

Vraag; Kan onderzocht worden of het opsplitsen van een grote kazerne naar bijvoorbeeld 2 eenvoudige en doelmatige uitrukposten een significante besparing gaat opleveren dus ook (in)direct voor Aalten?

Punt 47

De insteek van het bestuur is om binnen de VNOG-medewerkers voor dezelfde werkzaamheden gelijk te vergoeden.

Piketvergoeding bevelvoerders.

Er zijn grote verschillen per post en het beroep dat gedaan wordt op het beschikbaar zijn van een bevelvoerder en de hiermee parallel lopende werkdruk.

Aalten heeft op 30 man slechts 2 (uniek binnen gehele VNOG !) bevelvoerders die hoge werkdruk ervaren, even ter vergelijking; Doetinchem 10 bevelvoerders op 48 manschappen en Gorssel 6 op 18 manschappen), die uiteraard de werkdruk geheel anders beleven en ervaren.

Vraag; Is het wel juist dat de 2 bevelvoerders in Aalten gelijk worden gesteld in beschikbaarheids vergoeding met bijvoorbeeld de genoemde andere korpsen?

Op overzicht pagina 7 van de extra besparingsmogelijkheden zien we dus een richting besparing aangegeven op bovenvermelde vergoeding van 220.000 euro, zijnde 100 %. Bij een mogelijke besparing op Regeling Operationele Functionarissen zien we een kans op besparing van 25.000 op een totaal huidige uitgave van 550.000.

Vraag: Is het rechtvaardig en reëel dat bij de vrijwilligers vergoeding een onderzoek wordt gedaan om te komen naar een bezuiniging van 100 % en bij de Regeling Operationele Functionarissen een onderzoek naar besparing ter grootte van slechts 4.5 %

Vraag: Wat is de redenen van het sobere bezuinigingsvoorstel op ROF en bent u bereid om te onderzoeken naar een grotere bezuiniging inspanning op deze uitgave?

Punt 58

De post niet repressieve werkzaamheden overschrijdt de miljoen in euro, stel de vergoeding op 25 Euro /uur dan spreken we over ruim 41.000 gedeclareerde uren buiten de inzet uren om.

Vraag: Kunt U aangeven wat de VNOG allemaal verstaat onder niet repressieve werkzaamheden?

Vraag: Meer dan 41.000 uur buiten de brand en oefen uren om, is zeer fors, is er voldoende zicht op de juistheid van het declareren van deze uren en omvang?

In diverse bijeenkomsten en in de pers laat de regionaal commandant D. Kransen regelmatig weten dat er geen heilige huisjes (meer) zijn en er geen maatwerk op een post mogelijk is. Ons bereiken berichten dat brandweer Apeldoorn een type hoogwerker wenst buiten het gebruikelijke standaard type binnen de VNOG gebruikelijk is en hiervoor extra middelen beschikbaar stelt aan de VNOG.

Vraag: Is deze aanschaf door Gemeente Apeldoorn inderdaad voorzien?

Vraag: zo ja, is dit een vorm van maatwerk?

Gerrit Assink

12 november 2019

43-2019 Schriftelijke vragen inzake toekomstvisie VNOG

Geachte college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Aalten,

De fractie van de ChristenUnie heeft, in het kader van de toekomstvisie VNOG, enkele vragen over de brandweer, specifiek over het dekkingsplan/materieelspreidingsplan.

Uit raadsmededeling 166-2014 blijkt dat het bestuur van de VNOG in 2013 de opdracht heeft gegeven voor het vormen van een Masterplan Optimale, Effectieve, Doelmatige brandweerorganisatie (project MOED). Het project MOED was een traject dat gericht was om de veiligheidsregio voor te bereiden op technologische, demografische en economische ontwikkelingen en die in de toekomst betrouwbaar en zichtbaar is voor de burger.

Een onderdeel van het project MOED was dat op basis risico's de slagkracht moet worden bepaald, de zgn. risicogestuurde slagkracht. Dit was de basis om te komen tot een dekkingsplan. Risicogestuurde slagkracht bestaat volgens de VNOG uit (a) een systematiek om van risico's te komen tot een operationele slagkracht, (b) de instrumenten om risico's kwalitatief en kwantitatief te kunnen duiden voor relevante maatschappelijke thema's met bijbehorende incidentscenario's uit het regionale risicoprofiel, (c) het brandrisicoprofiel voor de VNOG (de hulpvraag) en (d) de risicogerelateerde operationele slagkracht voor de monodisciplinaire brandweezorg binnen de VNOG (match tussen de hulpvraag en het hulpaanbod). Het algemeen bestuur van de VNOG heeft op 20 november 2014 besluiten hierover genomen, waaronder het besluit dat op basis van de risico's de slagkracht van de brandweer wordt geoptimaliseerd.

In een informatienota aan het algemeen bestuur (d.d. 29 maart 2018) staat dat met het document 'Van risico naar slagkracht' de VNOG over een actueel dekkingsplan beschikt. Dit document is in 2015 bestuurlijk vastgesteld. Hieruit kan worden opgemaakt dat het huidige dekkingsplan van de brandweer is gebaseerd op het model van risicogestuurde slagkracht.

Vragen:

1. In hoeverre zijn de risico's van nu vergelijkbaar of verschillend ten opzichte van eerder (toen het model van risicogestuurde slagkracht is toegepast)?
2. Hoe verhoudt het model van risicogestuurde slagkracht, inclusief de destijds genomen besluiten in het kader van het dekkingsplan/materieelspreidingsplan, tot de nieuwe toekomstvisie van de VNOG en het bestuurlijk uitgangspunt dat de VNOG een compacte en slagvaardige brandweerorganisatie moet worden?

We zien de beantwoording graag schriftelijk tegemoet.

Namens de fractie van de ChristenUnie,
Tobias Holtman